

A tengeri-fenyőről.

Az Alföld befásítására több oldalról a pinus pinaster (Ait.)=pinus maritima (DC.) tengeri vagy francia fenyő vagy peresznye *) ajánltatott.

Miután vakon ajánlatot elfogadni de elvetni sem szabad, alulirott kísérletekhez fogott ezen fanem tenyésztésére; melyek eredményeit pár sorban közölni kívánja.

1873. tavaszán vettetem méltóságos gróf Károlyi Gyula birtokát képező p. Karulyi erdőn, rigolált földbe (nyiri homok) pinus pinaster, austriaca és sylvestris magot. A nyári forróság ellen való védelmül a sorok közé a napos oldalon egy-egy szem kendermagot szurattam, melyek valódi fákká (ember magasságon tul) nőttek föl.

A nyári forróságot legjobban állotta ki a pinaster, legroszabban a sylvestris. A forró és június második felétől kezdve forró és száraz nyárra, száraz és hideg tél következett. A csemetéket a sok egér miatti félelemtől nem mertem befödetni, mert lerágták volna. Tavaszig a pinaster teljesen kifagyott. Az austriakák ma erős 2 éves ültőnczökké fejlődtek, a sylvestris elveszett.

Az 1874. évben is több iskolát csináltattam. Az eredmények következők.

P. Karulyon a naphevének kitett iskola középszerű; a csemeték ritkán állanak, valami rovar rágta ki, melyet azonban eddig nem sikerült kézre kerítenem. A pinaster megint legjobban daczolt a forróság és szárazsággal.

*) Még egyszer fölmelegítjük az általunk indítványozott peresznye szót, s a kik a különböző fenyő fajok általunk indítványozott genus név szerinti megkülönböztetését ellenzik, azokat kérjük legyenek szivesek bizonyítani, hogy De Candolle, Link nem értették a növénytanhoz, és szükségtelen volt Linné pinus genuset családdá emelnök és pinus, Abiás epicea, Cedrus, Larix stb. nemekre beosztaniok.

A többi iskolák magas erdő árnyas oldalán voltak elhelyezve. A fák közvetlen közelében, a hol t. i. az árnyék örökös volt, a csemeték silányak voltak, de a félárnyékban igen szépek.

Szerkesztő barátomnak küldök mellékelve pár példányt a nyiradonyi csemetekertből, tehát homokról, mely kellőleg rigolálva volt. Alig hiszem, hogy szebb egy éves csemetéket, kivált pinastert valaha látott volna. *)

Olvasóink számára közöljük a méreteket :

	Törzs		Gyökér		J e g y z e t.
	hüvelyk	centim.	hüvelyk	centim.	
Pinus pinaster . . .	6 $\frac{1}{2}$	17	13	35	A gyökér hosszabb volt, de kiemeléskor elszakadt. Egyiken 3 oldalág; és a tüpárok némelyike is kifejlődve. } Valamennyi főgyökér erős és meglehetősen tömött oldalágakkal.
„ austriaca . . .	2	5 $\frac{3}{10}$	15 $\frac{1}{4}$	40	
„ sylvestris . . .	3	8	12 $\frac{1}{2}$	33	

A mint a tábla mutatja a pinasternek törzse valamennyit felülmulja, gyökerei azonban visszamaradnak az austriáka mögött; de általában a gyökérzet kitünő hosszúsága. Homokon ez eléggé nem becsülhető tulajdon, mert a gyökereket az alsóbb, mindig nedvesen maradó homok rétegbe lehet beereszteni. Ha már most átültetés után csak valamit hosszabszik a gyökér; bár minő száraz nyár álljon is be daczolni fog vele.

Ezen csemetéknek az 1874. évi őszön kellett volna kiültetnii, szeptember végével, vagy október elején. De egész

*) Köszönjük a szives figyelmet. A kezünkhöz jutott csemeték valóban remek példányok, melyek fényesen igazolják az ezen cikkben közölteket. Szerk.

nyáron nem lévén eső, a homok 2 lábnyi mélységig kiszáradott s tehát kiültetésre gondolni sem lehetett. Nem maradt tehát más hátra, mint jövő tavaszon ültetni ki, miről majd annak, idején teendünk tudositást.

Illés Nándor.

Egy új szerkezetű távmérő.

Belházy Emil, m. k. erdőrendezőtől.

Néhány szó a távmérőkről általában.

A felmérésnél, úgy mint minden hasonló miveletnél megkivántatik, hogy az nem csak a kellő pontossággal, de a mellett lehetőleg rövid idő alatt és minél kevesebb költséggel is eszközöltessék.

E három kellék szoros viszonyban van egymás közt, s ha az egyiket előtérbe helyezük, ez csak a másiknak rovására történik. Ha főleg a pontosságot vesszük célba, akkor felmérésünk több időt fog igénybe venni, s nagyobb lesz a költség is, ha ellenben kevesebb pontossággal is beérhetjük, akkor a felmérést nemcsak hamarább, de olcsóbban is eszközölhetjük.

Mind a három kellék részint a felmérési mivelet módjától, részint a felmérési eszközök kezelésétől, de leginkább magoktól az alkalmazott műszerektől is függ; minél nagyobb pontosság kivántatik, annál bonyolodottabb szerkezetű az alkalmazandó műszer, s ennek folytán megint nehezkesebb a kezelése, s rendszeren több munkacrőt is igényel, tehát több költséget is okoz.

A felmérés alkatrészei a szög és vonal. E két alkatrész úgy mint régi időben, nagyobbrészt még most is külön-külön eszközökkel méretik. A szög megméréséhez korábban is meglehetősen pontos műszereket használtak, a mostani műszereknél pedig pontosabbat e tekintetben már alig kívánhatunk. A vonalmérésnél azonban a közönséges részletes felméréseknél — s ezekre